

PLA DOCENT

Curs (1r ; 2n ; 3r...): 2n
Especialitat: Interpretació, Escenografia, Direcció i dramàturgia
Codi de l'assignatura: 520004
Assignatura (nom): Història general de les Arts de l'Espectacle
Tipus d'assignatura (Bàsica, Obligatòria, Optativa): Bàsica
Crèdits ECTS de l'assignatura (p.ex. 6 ECTS): 5 ECTS
Hores totals de l'assignatura: 125 hores (75 lectives; 50 treball autònom). Bloc I, 75 hores (45 lectives; 30 treball autònom). Bloc II, 50 hores (30 lectives; 20 treball autònom)
Impartició (1r. sem; 2n. sem; anual): anual
Professors/es:
Descriptors: Introducció a la història de les arts escèniques mostrant la complexitat d'aspectes que entren en joc en cada context històric i originen unes determinades formes espectaculars. El fenomen escènic és pres en consideració en tota la seva amplitud. Bloc I: Des dels orígens al segle XVIII. Bloc II: segles XVIII-XIX-XX
Requisits:
Observacions:

COMPETÈNCIES QUE S'ADQUIRIRAN EN CURSAR L' ASSIGNATURA:

Competències generals (transversals):

1. Recollir informació significativa analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament.
2. Desenvolupar idees i arguments d'una manera crítica i raonada.
3. Desenvolupar en la pràctica laboral una ètica professional basada en l'apreciació i sensibilitat estètica, medioambiental i envers la diversitat.
4. Dominar la metodologia d'investigació a l'hora de generar projectes, idees i solucions viables.
5. Contribuir amb la seva activitat professional a la sensibilització social de la importància del patrimoni cultural, la seva incidència en els diversos àmbits i la seva capacitat de generar valors significatius.

Competències específiques:

1. Estudiar i investigar per concebre i fonamentar el procés creatiu personal, tant pel que fa a la metodologia com a la renovació estètica.
2. Ser capaç d'identificar i contextualitzar adequadament la pluralitat de formes escèniques que es produeixen en el curs de la història.
3. Dominar la riquesa de perspectives que determinen la complexitat històrica de les arts escèniques i saber interrelacionar d'una manera fructífera aquestes perspectives.
4. Ser capaç de comprendre l'aparició, desaparició i evolució de les diverses formes espectaculars.
5. Saber nodrir-se del passat per tal d'enriquir les pràctiques escèniques del present.

RESULTATS DE L'APRENTATGE:

Coneixements:

1. Saber diferenciar les dues perspectives que conflueixen en el concepte d'història: 1- la perspectiva vertical que aïlla i sincronitza contextos històrics amb aspectes comuns; 2- la perspectiva horitzontal o evolutiva que lliga els diversos contextos històrics.
2. Comprendre la complexitat d'aspectes (antropològics, sociològics, polítics, de sensibilitat...) que entren en joc en cada context històric i produeixen unes determinades modalitats d'espectacle escènic.
3. Comprendre de quina manera s'alien els diversos aspectes (antropològics, sociològics, polítics, de sensibilitat...) per determinar el valor de l'espectacle escènic en cada context històric.
4. Conèixer els conceptes claus que en cada moment històric dibuixen un context ideològic i escènic concret.

5. Comprendre de quina manera es van transformant en el decurs de la història els diversos aspectes (antropològics, sociològics, polítics, de sensibilitat...) rellevants per entendre les formes del fet escènic.
6. Conèixer les aportacions noves de cada context històric que marquen una ruptura i una revolució en relació al context precedent.
7. Conèixer els diversos rols o oficis que en el decurs de la història conflueixen en l'espectacle escènic.
8. Saber com s'interrelacionen aquests rols en la construcció de l'espectacle, quina jerarquia i quin estatus tenen.
9. Conèixer les aportacions tècniques i tecnològiques de cada època en relació a les arts escèniques.

Habilitats, procediments o destreses:

1. Ser capaç d'interrelacionar adequadament aquestes dues perspectives per tal d'identificar el ventall d'aspectes i debats que articulen la història de les arts escèniques.
2. Saber relacionar tots aquests aspectes amb les formes escèniques que generen en cada context històric.
3. Saber identificar el valor que adquireix l'espectacle en cada context històric i les formes escèniques que se'n deriven.
4. Saber relacionar les transformacions en els diversos aspectes (antropològics, sociològics, polítics, de sensibilitat...) amb l'evolució de les formes escèniques en el decurs de la història.
5. Saber identificar les causes que expliquen el sorgiment, en un moment concret, d'aportacions que revolucionen el fet escènic.
6. Saber identificar les aportacions de cada un d'aquests rols o oficis en l'espectacle escènic en el decurs de la història.
7. Saber identificar les formes espectaculars que es deriven de la relació entre els diversos rols i oficis.
8. Saber relacionar aquestes novetats tècniques i tecnològiques amb la pràctica escènica de cada període.

Actituds:

1. Ser inquiet i tenir curiositat per obrir-se a les ensenyances del passat per tal d'enriquir l'imaginari i la pràctica personal.
2. Ser capaç de desenvolupar uns criteris estètics, històrics i ideològics sent crític amb les pròpies idees i flexible amb les idees dels altres.
3. Tenir autonomia a l'hora d'utilitzar aquests conceptes per buscar informació.
4. Tenir una mirada oberta i crítica cap a altres èpoques i contextos socials, econòmics i culturals.

CONTINGUTS FORMATIUS (TEMARI):

Blocs de contingut:

Bloc I:

1. Introducció: el concepte de cultura escènica.
2. Del ritual a l'espectacle.
3. El món greco-romà.
4. L'edat Mitjana.
5. L'escena a l'edat Moderna. El teatre cortesà. El teatre dels professionals.
6. L'escena del teatre burgès.
7. La cultura escènica del Romanticisme.

Bloc II:

1. La societat industrial i l'escena de la ciutat moderna.
 - 1.1. Escena popular.
 - 1.2. Escena culte.
2. El segle XX.
 - 2.1. Les poètiques dels creadors escènics.
 - 2.2. Mercat escènic.
 - 2.3. Espectacle i cultura de masses.

3. El segle XXI. Tecnologia i escena. La irrupció dels espais virtuals.

METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA:

Metodologia (*Cal indicar el nº d'hores de lectivitat presencial així com les hores de treball autònom de l'alumne. Per exemple: 6 crèdits ECTS = 90 hores lectivitat presencial (60%) i 60 hores de treball autònom de l'alumne (40%) = 150 hores totals*):

2 ECTS: 50 hores de treball de l'alumne
60 % de treball presencial: 75 hores
40 % de treball autònom: 50 hores

1. El Treball presencial pot incloure:

- Exposicions magistrals del professor per analitzar la complexitat de perspectives, disciplines i problemàtiques pròpies de cada context històric.
- Anàlisi i comentari de fonts documentals (textos, material iconogràfic, audiovisual...) per apropar-se al coneixement de les formes escèniques pròpies de cada context.
- Formulació dels conceptes fonamentals de cada context històric que al final de l'assignatura han de permetre construir un mapa conceptual panoràmic de la història de les arts escèniques.
- Estudi d'un cas concret. Es tracta de posar la lupa sobre casos i problemàtiques molt concretes per exemplificar metodologies, concretar continguts i introduir noves perspectives que indiquin possibles línies d'investigació.
- Exposicions de grups de treball.
- Exercicis individuals d'anàlisi de documents.
- Petits exercicis individuals que impliquin la utilització de les eïenes conceptuals i metodològiques treballades pel professor a classe.
- El treball presencial també pot incloure tutories o altres activitats que el professor cregui convenient.

2. Treball autònom (40% del treball de l'alumne: 90h)

- Preparació de les exposicions i dels diversos treballs (individuals o en equip) que proposa el/la professor/a
- Lectura de la bibliografia obligatòria
- Lectura de la bibliografia optativa que proposi el/la professor/a
- L'alumne/a estudia, ordena i reflexiona els conceptes treballats pel professor
- Preparació per a un possible examen final o diversos exàmens parcials

Avaluació (Criteris, estratègies o activitats i ponderació):

Per tal d'avaluar l'assignatura el professor/a podrà tenir en compte una combinació dels següents ítems:

- Assistència a classe. L'alumne/a haurà de complir com a mínim el 75% de presencialitat a les classes.
- Actitud. El professor/a avaluarà la qualitat de la presencialitat de l'alumne/a i molt especialment la seva participació en la dinàmica de les classes i els debats.
- Exercicis fets a classe. Es tindrà en compte la capacitat d'aplicar els conceptes treballats a classe.
- Exercicis fets fora de classe. Es tindrà en compte el lliurament dins del termini proposat pel professor, la qualitat de l'expressió i l'assoliment dels objectius marcats per cada treball.

El professor/a també estarà a disposició dels alumnes per tal d'efectuar una tutoria personalitzada d'avaluació sempre que alumne/a ho cregui convenient.

Ponderació

Assistència a classe: L'alumne/a haurà de complir com a mínim el 75% de presencialitat a les classes.

1. TREBALL PRESENCIAL 40%

- Exercicis fets a classe.
- Actitud. El professor/a avaluarà la qualitat de la presencialitat de l'alumne/a i molt especialment la seva participació en la dinàmica de les classes i els debats.

2. TREBALL AUTÒNOM. 60 %

El treball autònom pot incloure:

- Exercicis fets fora de classe. Treballs parcials i/o finals.
- Lectures (bibliografia obligatoria o optativa que proposi el professor, així com les fonts que cregui oportunes), estudi dels apunts presos durant les classes; els quals s'avaluen per mitja d'un examen o exposició oral.

BIBLIOGRAFIA, FONTS I RECURSOS DE DOCUMENTACIÓ:

Bàsics:

BROCKETT, Oscar; HILDY, Franklin: *History of the Theatre*. New York: Allyn & Bacon, 2002. (Text clàssic que obre una perspectiva dinàmica d'interrelació entre les diverses èpoques. Actualitzat en la seva novena edició).

CARLSON, Marvin: *Performance: A Critical Introduction*. London: Routledge, 2002. (Interessantíssima recerca entre idees i pràctica escènica a càrrec d'un dels millors historiadors actuals del teatre).

CRUCIANI, Fabrizio: *Arquitectura teatral*. Mèxic DF: Escenologia AC, 1994. (Estudis d'historiografia teatral fet a partir de l'espai. És interessant per veure com es pot llegir l'història de les arts escèniques des l'espai).

DE MARINIS, Marco: *Entendre el teatre* (p. 73-130). Barcelona: Institut del teatre, 1998. (Bona panoràmica dels principals problemes, metodologies i tendències més modernes de la historiografia teatral).

DUMUR, Guy (ed.): *Histoire des spectacles*. Paris: Gallimard, 1965. (Primera obra que trenca la primacia del teatre entès com a drama i l'eurocentrisme. És una obra antiga però que encara continua essent una referència pel seu rigor historiogràfic, la quantitat d'informació).

RUSSELL BROWN, John (ed.): *The Oxford Illustrated History of the Theatre*. Oxford University Press, 2001. (Magnífic manual que interrelaciona conceptes i imatges documentals sobre l'evolució de les arts escèniques).

SAVARESE, Nicola: *Teatro eurasiàtic. Danzas y espectáculos entre Oriente y Occidente*. México D.F: Escenología, 2001. (Un excel·lent estudi de com les cultures escèniques asiàtiques i europees han dialogat i s'han nodrit mútuament. Molt interessant per veure els límits i els equívocs l'eurocentrisme de l'historiografia teatral més tradicional).

TAVIANI, Ferdinando; SCHINO Mirella: *Il segreto della Commedia dell'arte*. Florència: La Casa Usher, 1982. (Bon estudi per entendre fins a quin punt són rellevants les qüestions sociològiques i de context de l'època per entendre les formes escèniques).

ZARRILLI, Phillip B.; McCONACHIE, Bruce; WILLIAMS, Gary Jay; FISHER SORGENFREY, Carol: *Theatre Histories: An Introduction*. London; New York: Routledge, 2006.

Complementaris (Ampliació)

Les donaran els professors que imparteixin l'assignatura.